Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0946

(mr. J. van der Groen, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Datum uitspraak	1 november 2024
Klacht van	De consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Overkreditering. De consument stelt zich op het standpunt dat de bank hem het doorlopend krediet op basis van zijn financiële situatie niet had mogen verstrekken. De bank heeft dit betwist en heeft toegelicht op basis waarvan zij het krediet aan de consument mocht verstrekken. Naar het oordeel van de commissie is niet gebleken dat sprake is van overkreditering. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank en 6) de aanvullende reactie van de consument.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 27 maart 2008 heeft de consument een doorlopend krediet afgesloten bij de bank met een kredietlimiet van € 11.500,- tegen een variabele effectieve rente van bij aanvang 11,8% per jaar (hierna: het krediet).

De klacht en vordering

2.2 De consument vordert dat de bank de schade vergoedt die hij door het afsluiten van het krediet heeft geleden.

2.3 De consument legt hieraan ten grondslag dat sprake is van overkreditering. Op basis van de financiële situatie van de consument destijds, had de bank de lening nooit mogen verstrekken. Op het moment dat hij het krediet afsloot, had hij al meerdere leningen bij andere instanties. Dit bleek ook uit zijn BKR-overzicht. De consument is in 2006 gescheiden en had in 2008 al dusdanige financiële problemen, dat het doorlopend krediet onverantwoord was. De gegevens op het aanvraagformulier zijn door de bank onjuist ingevuld. Zo is daarin ten onrechte opgenomen dat de consument een arbeids-overeenkomst voor onbepaalde tijd had. Hij had een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd. Daarnaast is zijn alimentatieverplichting van € 300,- per maand niet meegenomen.

Het verweer

2.4 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De vraag die de commissie dient te beantwoorden is of sprake is van overkreditering bij het verstrekken van het krediet. Naar het oordeel van de commissie is daarvan geen sprake. Dit besluit zal hierna worden toegelicht.

Schending klachtplicht

3.2 De bank stelt primair dat de consument de klachtplicht heeft geschonden, door nu pas te klagen over overkreditering. In artikel 6:89 Burgerlijk Wetboek staat dat een schuldeiser (de consument) op een gebrek in de prestatie geen beroep meer kan doen, als hij niet binnen bekwame tijd nadat hij het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had moeten ontdekken bij de schuldenaar (de bank) ter zake heeft geprotesteerd. De vraag of binnen bekwame tijd is geklaagd, dient te worden beantwoord onder afweging van alle betrokken belangen en met inachtneming van alle relevante omstandigheden. Relevant zijn onder meer de waarneembaarheid van het gebrek, de deskundigheid van partijen, de onderlinge verhouding van partijen, de aanwezige juridische kennis en de behoefte aan voorafgaand deskundig advies, waarbij van gewicht is of de bank door het late tijdstip waarop het protest is gedaan in haar belangen is geschaad, zoals een benadeling in haar bewijspositie of een aantasting van haar mogelijkheden de gevolgen van de gestelde tekortkoming te beperken.[1]

3.3 Naar het oordeel van de commissie is geen sprake van schending van de klachtplicht. De bank heeft verweer gevoerd tegen de klacht en daarbij onderbouwd waarom volgens haar geen sprake is van overkreditering. Daarbij heeft zij de gegevens overgelegd die zij destijds bij de beoordeling heeft gebruikt.

[1] HR 8 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM9615, HR 8 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY4600, Hof 's-Hertogenbosch, 7 februari 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:416 en HR 12 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3593, te vinden op www.rechtspraak.nl

De bank is dan ook niet in haar belangen geschaad doordat de consument niet eerder heeft geklaagd. Het verweer slaagt reeds om die reden niet.

Inhoudelijke beoordeling

3.4 Kredietverstrekkers moeten voorafgaand aan de totstandkoming van een krediet-overeenkomst in het belang van de consument informatie inwinnen over diens financiële positie. Ook moet de kredietaanbieder, ter voorkoming van overkreditering van de consument, beoordelen of het aangaan van de kredietovereenkomst verantwoord is. Met overkreditering wordt de situatie bedoeld waarin een krediet aan een consument is verstrekt en de consument de daarbij behorende lasten niet kan dragen. De bank betwist dat sprake is van overkreditering. De bank heeft daarbij een berekening overgelegd, waaruit volgt dat de consument op basis van de door hem verstrekte financiële gegevens een bedrag van € 14.530,- kon lenen. De kredietlimiet bedroeg € 11.500,-, zodat geen sprake is van overkreditering, aldus de bank.

3.5 De consument stelt dat zijn alimentatieverplichting ten onrechte niet is meegenomen in die berekening. De bank betwist hiervan op de hoogte te zijn geweest. De bank heeft het door de consument ondertekende aanvraagformulier van 27 maart 2008 overgelegd. Hierop staat bij "alimentatie" een bedrag van € 0,- vermeld. De bank stelt verder dat uit de rekeningafschriften die zijn overgelegd bij de aanvraag ook niet bleek dat de consument alimentatie betaalde. Dit is door de consument niet betwist, maar hij stelt dat hij deze bedragen contant betaalde. Naar het oordeel van de commissie is niet gebleken dat de consument de bank van deze verplichting op de hoogte heeft gesteld. Uit het aanvraag-formulier blijkt dat de bank er wel naar heeft gevraagd. In het formulier staat onder meer *"ondergetekende verklaart hierbij dat bovengemelde gegevens naar waarheid zijn ingevuld".* De consument heeft het formulier ondertekend, waarmee hij dus heeft aangegeven dat naar waarheid is ingevuld dat geen sprake is van alimentatieverplichtingen. Uit niets blijkt dat dit anders was en dat de bank daarvan destijds op de hoogte was. Als de consument van mening was dat het aanvraagformulier niet klopte, dan had hij dit destijds bij de bank moeten aangeven en had het op zijn weg gelegen om het formulier niet te ondertekenen. Nu hij dit wel heeft gedaan, gaat de commissie ervan uit dat er geen sprake was van alimentatieverplichtingen, althans dat de bank niet kon weten dat daarvan wel sprake was. Dat de bank deze eventuele verplichtingen niet heeft meegenomen in de berekening, leidt dan ook niet tot de conclusie dat sprake is van overkreditering. Voor zover er wel sprake was van alimentatieverplichtingen, en deze verplichting tot overkreditering zou hebben geleid, kan dit de bank niet worden tegengeworpen. De consument heeft die verplichtingen in dat geval immers kennelijk bewust verzwegen.

3.6 Dat de consument een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd had, in plaats van onbepaalde tijd, is op zichzelf onvoldoende om aan te nemen dat de bank het krediet niet mocht verstrekken. Daarbij merkt de bank overigens terecht op dat in het aanvraagformulier wordt vermeld dat sprake is van een dienstverband voor onbepaalde tijd.

Ook hiervoor geldt dat het op de weg van de consument had gelegen om dit aan te kaarten bij de bank en het formulier niet te ondertekenen als dit niet klopte. De bank stelt dat destijds de loonstroken zijn meegenomen in de aanvraag en hieruit blijkt niet dat sprake is van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd. De commissie kan dan ook niet vaststellen dat de bank dit wist of had moeten weten, voor zover al relevant bij het verstrekken van het krediet.

3.7 De consument stelt verder dat zijn BKR-registraties in 2008 aanleiding hadden moeten zijn om het krediet te weigeren. De bank voert aan dat het krediet deels is gebruikt om kredieten met een totaalbedrag van € 8.250,- af te lossen. De bank overlegt stukken waaruit dit blijkt en dit is door de consument op zichzelf ook niet betwist. Er resteert dan een krediet van € 717,- dat meegenomen moet worden in de aanvraag. Ook met die lening blijft het krediet ruimschoots onder het totaalbedrag van € 14.530,-. De BKR-registraties leiden dus ook niet tot de conclusie dat sprake is van overkreditering.

3.8 Verder heeft de consument nog een brief van de Belastingdienst van 20 september 2011 overgelegd. Hieruit volgt dat de consument kennelijk over de jaren 2007 tot en met 2010 een schuld had aan de Belastingdienst. Uit de brief blijkt dat de consument hiervoor kwijtschelding heeft gevraagd en dat de Belastingdienst dit heeft afgewezen. Het overgrote gedeelte van deze schulden zijn blijkens de brief na het afsluiten van het krediet ontstaan. Deze hadden dus reeds om die reden geen invloed op het te verstrekken krediet. Met betrekking tot de schuld over 2007 geldt dat de consument niet heeft toegelicht of hieruit ten tijde van de aanvraag van het krediet verplichtingen voortvloeiden en zo ja, waar deze verplichtingen dan uit bestonden. Het gaat blijkens de brief om een aanslag met betrekking tot de inkomstenbelasting en de commissie kan niet vaststellen dat de consument deze aanslag reeds in maart 2008 had ontvangen. Nu uit niets blijkt dat de consument uit hoofde van deze schuld enige verplichting had op het moment van het aanvragen van het krediet, leidt deze brief niet tot de conclusie dat sprake is van overkreditering.

3.9 Gezien het voorgaande is niet gebleken dat sprake is van overkreditering. Dit betekent dat de vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024 te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl